
[2021-33-RE](#)

Causa 2021-33-RE

(Cachafeiro Loureda c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 239-2021. Recurs d'empara

Aute del 18 de maig del 2021

BOPA núm. 60, del 26 de maig del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 23 d'abril del 2021, per la representació processal del Sr. Santiago Cachafeiro Loureda, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara per una presumpta vulneració dels drets a ser informat de l'acusació, a no confessar-se culpable i a no declarar contra un mateix, cosa que comporta *per se* una vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de la totalitat de les actuacions incoades contra el recurrent, declarant que aquest té dret a ser indemnitzat pels perjudicis soferts i per les despeses ocasionades, incloses les despeses d'advocat;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 2 de setembre del 2020, el Sr. Santiago Cachafeiro Loureda va ser aturat per un agent de circulació per tal que disminuís la velocitat en la conducció de la seva motocicleta, atès que hi havia hagut un vessament de benzina a la carretera.

Mentrestant, una patrulla de Policia es va aturar prop seu i, considerant que el to de veu del conductor era elevat, va intervenir. Atès que la discussió es va complicar, després de l'arribada d'una

segona patrulla, un agent de policia va lliurar al Sr. Santiago Cachafeiro Loureda un full de citació/convocatòria per l'endemà.

1.2. El 3 de setembre del 2020, el Sr. Santiago Cachafeiro Loureda es va personar al Servei de Policia acompanyat del seu advocat i se li va prendre declaració, la qual no va ser signada en un primer moment per l'interessat, atès que no se li havien llegit els seus drets, ni se l'havia informat que se li imputava una presumpta contravenció penal contra els interessos generals. Posteriorment, el Sr. Santiago Cachafeiro Loureda va signar la seva declaració, demanant d'afegir "*vull deixar constància que només se m'ha informat que tenia dret a declarar o a no declarar, la resta l'ha he hagut de llegir al moment de verificar la meva declaració i signar*".

1.3. El mes de gener del 2021, el Sr. Santiago Cachafeiro Loureda va ser convocat per la pràctica d'una ordenança penal, moment en què va tenir accés a l'expedient.

1.4. El 12 de febrer del 2021, la representació processal del Sr. Santiago Cachafeiro Loureda va interposar un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que s'havien vulnerat els seus drets a ser informat de l'acusació, a no confessar-se culpable i a no declarar contra un mateix.

1.5. El 26 de març del 2021, la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no donar lloc a l'incident de nul·litat esmentat.

1.6. El 23 d'abril del 2021, la representació processal del Sr. Santiago Cachafeiro Loureda va interposar un recurs d'empara per una presumpta vulneració dels drets a ser informat de l'acusació, a no confessar-se culpable i a no declarar contra un mateix, que comporten *per se* una vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- A banda de retreure l'actitud i el comportament reprovables d'un agent de policia concret durant l'actuació duta a terme el dia que va ser controlat, el recurrent al·lega que en cap moment, ni quan estava declarant en les dependències del Servei de Policia se'l va informar del delictes que se li imputava, ni dels seus drets, indicant-li únicament que tenia dret a declarar o a no declarar sobre allò que havia succeït.

- Fins que no se li va proporcionar la seva declaració per tal de signar-la, no es va assabentar que se li imputava una presumpta comissió d'una contravenció penal contra els interessos generals.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de la totalitat de les actuacions incoades contra ell, declarant que té dret a ser indemnitzat pels perjudicis soferts i per les despeses ocasionades, incloses les despeses d'advocat.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia

- En primer lloc, el batlle instructor circumscriu l'incident de nul·litat d'actuacions en el procediment establert a l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials i considera que els actes realitzats pels agents de Policia han d'entendre's com a actes processals subjectes a les garanties del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- El batlle instructor destaca que en l'encapçalament de la declaració efectuada en seu policial s'indica que s'informa a la persona controlada que té dret a no declarar, a no declarar en contra seu i a no declarar-se culpable i que se l'ha controlat per la presumpta comissió d'una contravenció penal contra els interessos generals.

- Afegeix que al final de la declaració, el recurrent precisa que se'l va informar que tenia dret a declarar o a no declarar i que la resta ho va constatar llegint la seva declaració per a signar-la, cosa que va fer.

- Conclou que de tot allò que va succeir en les dependències policials i malgrat els greuges, retrets i reticències a l'actuació policial que el recurrent exposa, se'n desprèn que va ser assabentat dels drets que l'emparaven i dels motius pels quals va ser citat a declarar.

- També conclou que la signatura al peu de la declaració demostra que es van respectar els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

- Afegeix que els fets exposats van tenir lloc el 3 de setembre del 2020 i que el recurrent no va presentar l'incident de nul·litat fins al 12 de febrer del 2021, quan el termini de 13 dies hàbils, establert a l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials s'havia exhaurit amb escreix.

- No obstant això, considera que de la instrucció realitzada no es desprèn cap vulneració flagrant de l'article 10.2 de la Constitució.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és una tercera instància, ni un tribunal de cassació.

3.2. De manera prèvia cal constatar que la representació processal del recurrent demana en el seu recurs d'empara la nul·litat de la totalitat de les actuacions incoades contra el recurrent, sense precisar quina decisió judicial impugna de manera precisa.

Atès el redactat de l'article 36 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, aquesta precisió és necessària i el recurs d'empara s'ha de presentar contra les decisions que s'enumeren a l'article 86 d'aquesta mateixa Llei.

D'acord amb aquestes disposicions legals, malgrat la manca de precisió de la representació processal del recurrent, el qual és l'únic que ha de justificar la discussió sobre l'admissibilitat del recurs, s'ha de considerar que s'impugna l'aute del 26 de març del 2021, dictat per la Secció d'Instrucció 5 de la Batllia, el qual no dona lloc a l'incident de nul·litat i que no és susceptible de recurs, i que va ser-li notificat el 31 de març d'aquest mateix any, afegint que si bé la part recurrent exposa el detall de tots els actes previs, no desenvolupa cap argument de naturalesa constitucional contra l'aute esmentat per recolzar el seu recurs d'empara.

3.3. Seguidament, convé recordar que l'article 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional disposa que el recurs d'empara ha de presentar-se dins un termini de 13 dies hàbils, comptats a partir de la notificació de la decisió impugnada.

En aquest cas, atès que l'aute impugnat va ser notificat el 31 de març del 2021 i que els dies 2 i 5 d'abril eren festius, el termini de 13 dies hàbils finalitzava el 21 d'abril següent.

El recurs està datat del 22 d'abril del 2021 i no va ser registrat a la seu del Tribunal fins a l'endemà, el 23 d'abril, i, per tant, cal considerar que aquest recurs ha estat presentat fora de termini.

Aquest Tribunal ja ha examinat situacions particulars que podrien dur-lo a acceptar l'estudi d'un recurs d'empara interposat en el marc d'un breu retard. En aquest cas, cap d'aquestes circumstàncies pot ser invocada per tal de permetre la possibilitat de la derogació del termini.

3.4. Per consegüent, i sense perjudici de la possibilitat pel recurrent de fer valer els seus drets fonamentals quan la decisió de fons sigui definitiva, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-33-RE interposat per la representació processal del Sr. Santiago Cachafeiro Loureda.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 18 de maig del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Cullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat